

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
22 У.5936/15
13.11.2017. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Весне Лазаревић, председника већа, Весне Даниловић и Гордане Богдановић, чланова већа, са вишим судским саветником Весном Иконић, записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужилаца: А.А. Из ..., ... и Б.Б. Из ..., ..., које заступа пуномоћник Милана Босиљ, адвокат из Панчева, Војводе путника 21, поднетој против туженог Министарства финансија Републике Србије, Сектор за имовинско-правне послове, Београд, Кнеза Милоша 20, ради поништаја решења туженог органа, број: 46-00-00767/2014-13 од 06.01.2015. године, уз учешће заинтересованих лица: Републике Србије, коју заступа као законски заступник Државно правобранилаштво РС, В.В. Из ..., ..., Г.Г. Из ..., ... и Д.Д. Из ..., ..., у правној ствари враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе дана 10.11.2017. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 13.11.2017. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора.

III ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци: А.А. Из ..., ... и Б.Б. Из ..., ..., да заинтересованом лицу Републици Србији солидарно накнаде трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара, у року од петнаест дана од дана пријема ове пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем одбија се жалба А.А. Из ... и Б.Б. Из ..., по пуномоћнику Босиљ Милане, адвоката из Панчева, изјављена против решења Агенције за реституцију Републике Србије, Подручна јединица Београд, број: 46-002855/2014 од 16.09.2014. године, као неоснована. Наведеним првостепеним решењем одбија се у целости захтев А.А. Из ..., ... и Б.Б. Из ..., Ул. ..., поднет дана 27.01.2014. године, заведен под бр. 46-.../2014, за враћање одузете имовине, односно обештећење бившег власника

Ђ.Ђ. и то кућа са кућиштем и двориштем у ..., Ул. ..., кат. парц. бр. ..., ЗКУЛ ... КО ..., површине 1000 м² (по старом премеру), као неоснован.

Тужиоци тужбом, поднетом дна 15.04.2015. године, преко пуномоћника, оспоравају законитост решења туженог органа, истичући да су приликом доношења и првостепеног и другостепеног решења учињене грешке при утврђивању чињеничног стања, па је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, а из утврђених чињеница је изведен неправилан закључак у погледу стања ствари, при чему, приликом доношења првостепеног и другостепеног решења је дошло до погрешне примене материјалног права и до повреде закона и начињене су битне повреде поступка. Приликом доношења својих решења и првостепени и другостепени орган превидели су важну околност да су тужиоци у управном поступку тражили враћање одузете имовине, односно обештећење за непокретност прибављену теретним правним послом и то куповином од Државне хипотекарне банке на јавној дражби. У конкретном случају ради се о непокретности, која је прибављена на основу Уговора о купопродаји од 18. јула 1944. године и приликом купопродаје Држави је плаћена пуна излицитирана цена. Држава је од власника решењем Другог среског суда за град Београд Посл. бр. П-173/54 од 03. маја 1955. године самовољно отела плаћену и уписану некретнину, иако није требало да се дира у постојећа земљишно-књижна стања. У другостепеном решењу тужени орган је само јасно констатовао да је решење Другог среског суда за Град Београд од 03.05.1955. године донето на основу Закона о поступању са имовином коју су власници за време окупације морали напустити. У члану 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 108/13), прописано је да право на враћање имовине се по одредбама тог закона може остварити и за имовину одузету, између осталог, и по основу Закона о поступању са имовином коју су власници морали напустити у току окупације и имовином која им је одузета од стране окупатора и њихових помагача ("Службени лист ДФЈ", број 36/45). Имовина која је "отета" наведеним решењем од 13.05.1955. године, "отета" је на основу закона који је наведен у тачки 20. члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, а не на основу наводног проглашења прописа непостојећим. Уколико држава налази да не може или, пак, неће да врати одузету некретнину, како је у тужби истакнуто, свакако треба да лицу од кога је некретнина отета, исплати обештећење. У конкретном случају ради се о стицању на основу теретног уговора, а не на основу прописа и нема основа да се прави конструкција о наводном непостојању правног посла и то само зато што је држава одлучила да неки пропис буде накнадно поништен. Уговор представља сагласност слободно изражених воља две уговорне стране, а овај уговор је био извршен у потпуности, па ће остати нејасно како држава може да закључи да, иако је самовољно поништила уговор, нема обавезу да врати оно што је плаћено по основу таквог уговора, а ако то није могуће или ако се природа оног што је исплаћено противи враћању, има се дати одговарајућа накнада у новцу према ценама у време доношења одлуке, у складу са чланом 104. Закона о облигацијама. Правни претходник тужиоца, њихова мајка, с обзиром да је некретнина купљена на јавној дражби и с обзиром да је цена плаћена у целости, приликом куповине некретнине била је савесни стицалац. Са изнетих разлога, предложено је да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи, уз обавезивање туженог органа да тужиоцима накнади трошкове управног спора, у року од 15 дана под претњом принудног извршења, који су у тужби прецизирани у износу од 24.750,00 динара и за таксу на тужбу и пресуду по одлуци суда.

Тужени орган је у свему остао при разлозима из оспореног решења, па је предложио да суд тужбу одбије.

У одговору на тужбу, законски заступник Републике Србије оспорио је наводе истакнуте у тужби, истичући да је у другостепеном поступку пред туженим органом поступано у свему по правилима поступка, чињенично стање је у потпуности правилно утврђено, односно из утврђених чињеница, изведен је правилан закључак у погледу чињеничног стања, те је правилно примењен закон, а побијано решење је основано и законито. Са изнетог, предложио је да суд тужбу одбије и обавезе тужиоце да заинтересованом лицу Републици Србији надокнади трошкове управног спора за одговор на тужбу у износу од 46.500,00 динара.

Заинтересованим лицима В.В., Г.Г. и Д.Д. тужба је достављена уз позив за усмену јавну расправу заказану за 10.11.2017. године, те до дана одржавања усмене јавне расправе није достављен одговор на тужбу од наведених заинтересованих лица.

Управни суд је дана 10.11.2017. године одржао усмену јавну расправу применом одредбе члана 34. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09) у присуству заинтересованих лица В.В., Г.Г. и Д.Д., а у одсуству уредно позваних тужилаца, туженог органа и законског заступника заинтересованог лица Републике Србије, у смислу члана 38. истог закона.

Након излагања предмета и суштине управног спора од стране судије известиоца, на које излагање присутни учесници нису имали примедби, заинтересовано лице В.В. истакао је да су 1947. године он и његови родитељи, као и присутна браћа Г.Г. и Д.Д. имали станарско право на кући, која је предмет захтева за враћање, односно да је та кућа била разрушена у рату, а њихов отац и теча су је адаптирали и све време су ту живели. Године 1963. појавила се Б.Б. и рекла да је кућа била некада њено власништво, односно пок. Ђ.Ђ., чији је она законски наследник, а која је на тој кући стекла право својине по основу теретног правног посла куповином на јавној дражби. Даниела је понудила оцу заинтересованих лица да откупи кућу, али је кућу њихов отац купио, не од Б. већ од Е.Е. и све време је породица Ж. у поседу куће. Такође је истакао да их је тужба изненадила, па је тужбу оспорио у целости. Наводима изнетим од стране В.В., придружили су се Г.Г. и Д.Д., па су предложили да суд тужбу одбије. Приложили су за списе предмета копију уговора од 14.06.1963. године, овереног пред Другим општинским судом у Београду, Ов.бр.... од1963. године, закљученог између њих, њиховог оца З. као купаца и Е.Е. као продавца, са предметом куповине куће у улици ... у ... са земљиштем површине 1000,4 м², уписаној у А листу ЗКУЛ ... КО ..., парцела бр. ... за уговорену цену од 1.400.000,00 динара.

Поступајући по поднетој тужби, те испитујући законитост оспореног управног акта, у смислу члана 41. Закона о управним споровима, оценом навода истакнутих у тужби, одговора на тужбу, речи изнете на усменој јавној расправи од стране заинтересованих лица, те увидом у комплетне списе предмета, које је тужени орган доставио уз одговор на тужбу, Управни суд је нашао да тужба није основана.

Из образложења оспореног решења и списка предмета произлази да је тужени орган одбио жалбу тужилаца применом одредбе члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10), оцењујући да је ожалбено решење донето на основу правилно утврђеног чињеничног стања, одлучног за решавање по захтеву тужилаца и на основу правилне примене материјално-правних прописа. Наиме, у конкретном случају је утврђено да су се Агенцији за реституцију Републике Србије – Подручној јединици Београд обратили тужиоци захтевом за враћање одузете имовине и обештећење, заведеним под бр. 46-.../2014 од 27.01.2014. године, која је одузета бившем власнику Ђ.Ђ., а да је предмет захтева за враћање кућа са кућиштем и двориште у ..., Улица ..., кат.парц.бр. ..., ЗКУЛ ... КО ..., површине 1000 м2, да је увидом у решење Другог Среског суда за град Београд, посл.бр.П-173/54 од 03.05.1955. године брисана укњижба права власништва извршена за време окупације на непокретној имовини у Ул. ... – кућа, к.бр. 40, са кућиштем и двориштем на кат.парц.бр. ..., уписана у ЗКУЛ ... КО..., у корист Србије, односно И.И. и малолетних Ј.Ј. и К.К. и успостављено земљишно-књижно стање пре 06.04.1941. године, те да је истим решењем наложено Земљишно-књижном одељењу Другог Среског суда за град Београд да на поменуто имовину изврши укњибзу права власништва у корист државе ФНРЈ. Такође је утврђено да је оваква одлука донета са разлога што је Земљишно-књижни суд нашао да је у питању јеврејска имовина, чији је власник за време окупације страдао и како се од ближе родбине нико у законом утврђеном року није јавио, ради покретања оставинске расправе, нити је покренут поступак ради проглашења за умрлог, то је суд сходно члану 7. став 3. Закона о поступања са имовином коју су власници за време окупације морали напустити донео такво решење. Увидом у уверење РГЗ-а о кретању земљишно-књижног стања бр. 952-3-.../12 од2012. године, утврђено је да је у А листу ЗКУЛ бр. ... КО... уписана кат.парц. ... и да се А лист састоји од: 3.К.тело 1 – земљиште без зграде, површине 1000 м2 и 3.К.тело 2 – кућа к.бр. 40, у Ул. ..., те да је решењем Земљишно-књижног суда Дн.бр. .../35 од1935. године, укњижено право власништва на земљишту у А листу у корист Л.Л., те да је решењем тог суда Дн.бр. .../43 од1943. године, извршена укњижба права власништва на предметном земљишту у корист Србије, да је решењем тог суда Дн.бр. .../44 од1944. године укњижено право власништва на земљишту у А листу у корист малолетних И.И., Ј.Ј. и К.К., са по 1/3 идеалних делова, да је решењем тог суда Дн.бр. 3776/56 извршена укњижба брисања власништва на земљишту у А листу у корист малолетних И.И., Ј.Ј. и К.К., са по 1/3 идеалних делова и извршена укњижба земљишта у А листу као општенародна имовина – Орган управљања имовином НОО Раковица, те да је решењем Дн.бр. .../57 од1957. године, извршена укњижба брисања уписа земљишта као општенародна имовина – Орган управљања имовином НОО Раковица и успоставља упис права власништва у корист Л.Л., као и укњижба права власништва у корист Е.Е.. Увидом у уговор о купопродаји од 18.07.1944. године, утврђено је да је Државна хипотекарна банка као продавац продала на јавној продаји, одржаној дана 12.06.1944. године у Београду, малолетном Ј.Ј., И.И. и К.К. Из ..., као купцима, непокретно имање у ..., ..., уписано у ЗКУЛ ... кат.парц. ... КО ..., у површини од 1000,40 м2, за цену од 320.000,00 динара. Уверењем о идентификацији РГЗ-а бр. 952-2-3-.../12 од2012. године, утврђује се да кат.парц.бр. ... КО ... старог премера одговара кат.парц.бр. ... КО ... новог премера. Увидом у лист непокретности бр. ... КО ... утврђено је да је у листу непокретности уписана кат.парц.бр. ... као градско грађевинско земљиште површине 9 а, 72 м2, у државној

својини Републике Србије, са правом коришћења В.В., Г.Г. и Д.Д., те да на тој кат.парц. у В листу први део уписан један објекат и то: објекат бр. 1 – стамбена зграда за колективно становање, објекат има одобрење за употребу, у приватној својини В.В., Г.Г. и Д.Д. и власника посебних делова уписаних у В листу други део, при чему је такође утврђено да је у В листу други део, у објекту бр. 1 уписано 16 посебних физичких делова, сви уписани као приватна својина физичких лица. Увидом у решење Основног суда у Панчеву 6 О.бр.1779/11 од 22.09.2011. године, утврђено је да се иза смрти пок. Ђ.Ђ. били из ..., са правом наслеђивања по основу закона остали син оставиље А.А. и ћерка оставиље Б.Б., а увидом из матичне књиге умрлих од 10.01.2014. године која се води за матично подручје Панчево, под текућим бројем ... за годину 2011. утврђено је да је Ђ.Ђ. Преминула године и да је била држављанка СФРЈ. Код оваквог стања ствари, тужени орган је оценио да је правилно првостепени орган донео решење, имајући у виду да је имовина која је предмет захтева у овој управној ствари није ни могла да буде одузета Ђ.Ђ. као лицу које је означено као бивши власник, будући да је стечена на основу прописа, који је касније проглашен не постојећим, а из доказа се јасно види да је само земљиште кат.парц. ... било подржављено тек 1958. године, ступањем на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта и то као власништво Е.Е.. Имајући притом у виду члан 1. Закона о неважности правних прописа донетих пре 06. априла 1941. године и за време непријатељске окупације ("Службени лист ФНРЈ", бр. 84/46, 105/46, 96/47), којим је прописано да се правни прописи (закони, уредбе, наредбе, правилници и др.) које су донели органи власти, окупатори и њихових помагача на подручју Федеративне Народне Републике Југославије за време непријатељске окупације проглашавају не постојећим. Имовина која је предмет захтева у овој управној ствари стечена је за време непријатељске окупације као имовина која је била претходно одузета од ранијих власника на основу Уредбе о припадању имовине јевреја Србији, а која је након завршетка Другог светског рата, ступањем на снагу Закона о неважности правних прописа донетих пре 06. априла 1941. године и за време непријатељске окупације, проглашена не постојећом, што подразумева успостављање раније постојећег стања, односно успостављање права власништва на предметној имовини у корист Леви Исидоре, па је тиме уговор о купопродаји предметне имовине, закључен 1944. године између малолетних Ј.Ј., И.И. и К.К. и Државне хипотекарне банке престао да производи правно дејство, односно сматра се да није био ни закључен. Стога је, како тужени налази, правилно првостепени орган закључио да имовина, која је предмет захтева у овој управној ствари није ни била одузета Ђ.Ђ., те да је само предметно земљиште подржављено као власништво Е.Е., даном ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, односно 26.12.1958. године, а да је решењем Дн.бр. .../64 од1964. године извршена укњижба Е.Е. као власника зграде на подржављеном земљишту са правом бесплатног коришћења земљишта под зградом која служи за редовну употребу зграде, све док на том земљишту постоји зграда у корист власника зграде и његових правних следбеника, односно истим решењем извршена је укњижба права власништва земљишта у А листу као друштвена својина, док је на ЗК тело 2 – згради извршена укњижба права власништва у корист Е.Е..

У складу са одредбом члана 47. став 12. Закона о враћању имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", бр. 72/11 и 108/13) тужени орган налази да у конкретном случају није било законског основа за враћање или обештећење у корист

подносиоца захтева, односно жалилаца (тужилаца у овој управној ствари).

Имајући у виду наведено, као и доказе који се налазе у списима предмета, а на које се позвао тужени и првостепени орган и које су јасно навели у образложењу оспореног решења, Управни суд је оценио да се у конкретном случају чињенице, које су одлучне за законито решавање по захтеву за враћање одузете имовине и обештећење, поднетом од стране тужилаца, на несумњив начин и потпуно утврђене у поступку који је претходио доношењу ожалбеног и оспореног решења, те да су на тако утврђене чињенице и тужени и првостепени орган правилно применили материјално-правне одредбе, које су релевантне за законито решавање ствари. Притом су и тужени и првостепени орган за своју одлуку дали разлоге, које је суд оценио као јасне, детаљне и на закону засноване, те да су и оспорено и ожалбено решење донети у свему у складу са одредбама члана 199. став 2. и 235. став 2. Закона о општем управном поступку.

Имајући у виду наведено, Управни суд је утврдио да оспореним решењем није повређен закон на штету тужилаца, те је применом одредаба члана 40. став 1. и 2. и 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива ове пресуде.

Одлучујући о захтеву за накнаду трошкова управног спора, који захтев је пуномоћник тужилаца истакао и определио у поднетој тужби и законски заступник заинтересованог лица Републике Србије у одговору на тужбу, Управни суд је, имајући у виду успех странака у спору захтев тужилаца одбио, а захтев наведеног заинтересованог лица уважио, па је, применом одредаба 66. и 67. Закона о управним споровима, те одредаба 153., 154., 162. и 163. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 49/13-Одлука УС, 74/13-Одлука УС, 55/14), који се сходно примењује на основу одредбе чл. 74 ЗУС-а.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 13.11.2017. године, 22 У.5936/15

Записничар
Весна Иконић, с.р.

Председник већа-судија
Весна Лазаревић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СР